
GENTSE MEMORIEDAGEN: 12-13-14 AUGUSTUS

12 Augustus 1262

Dood van Theodorus, de 43e Abt van de St-Baafsabdij. Deze geleerde man werd geboren in Maldegem. Hij was Abt sedert 1251.

12 Augustus 1296

Dood van Jean I, de 44e Abt van de St-Baafsabdij.
De familienaam van deze zoon van een pachter van de Abdij was Vromand.
Hij had Theodorus opgevolgd in 1262. Wegens gezondheidsproblemen legde hij zijn ambt neer in 1295.

12 Augustus 1336

Decreet van Edward III waarbij de uitvoer van grondstoffen (Wol!) verboden wordt.

12 Augustus 1789

Geboorte te Gent van Karel Vervier.
Hij studeerde eerst aan de Ecole Centrale in Gent, later in Parijs.
Deze letterkundige was bankier van 1808 tot 1814, waarna hij Ontvanger van

de Belastingen werd in Eeklo.

Alhoewel Orangist was hij Senator vanaf 1831. Zetelde in de Provincieraad van 1836 tot 1870.

Van 1836 tot 1872 was hij Voorzitter van de Stedelijke “Commissie van Monumenten en Stadsgezichten”.

Toen de Loge “Les Vrais Amis” de Achtersikkel verliet, bleef hij er (als Grootmeester) de eigenaar van. Hij verkocht de Achtersikkel in 1865 aan de Loge “La Liberté”.

Hij stierf op zijn kasteel in Waarschoot op 20 Oktober 1872. Aanvankelijk begraven op het kerkhof van de Wasstraat werd hij in 1878 overgebracht naar het kerkhof van de Brugse Poort.

12 Augustus 1808

Dood te Gent van Jean Robert Graham.

Hij werd geboren te Maastricht op 9 Januari 1748.

Deze gefortuneerde advocaat kwam naar Gent vóór de Brabantse Omwenteling bij dewelke hij geen enkele rol speelde, evenmin gedurende de Eerste Oostenrijkse Restauratie.

In 1794 wordt hij door de Fransen aangesteld als Voorzitter van de Municipale Raad. Reeds in 1794 dient hij zijn ontslag in. Wegens zijn competentie in financiële aangelegenheden wordt hij in Dendermonde belast met het innen der belastingen.

Op 25 November 1795 benoemt Napoleon hem tot Prefect van het Departement “Indre et Loire”. Hij neemt zijn ontslag op 21 Januari 1801. Hij komt terug naar Gent waar hij lid wordt van de “Conseil général de la Préfecture”.

Volgens Pierre Kluyskens was hij het prototype van de verrader en was hij zeer ambitieus. Verkocht en verknocht aan de bezetter. Zijn redevoeringen overtroffen in platheid al wat men zich kan inbeelden. Een Fransman noemde hem: “L’homme le plus hypocrite qu’on puisse trouver”.

12 Augustus 1810

Ekkergemkerk wordt opnieuw opengesteld voor de eredienst.

12 Augustus 1838

Plechtige inhuldiging in de Zuidstatie van de spoorlijn Gent-Brugge.

12 Augustus 1850

Geboorte van Paul Fredericq.

In Gent is er wel een Paul Fredericqstraat, maar zouden de Gentenaars weten wie die man was?

Hij was de zoon van de populaire geneesheer Cesar die een halfbroer was van Rosalie en Virginie Loverling.

Paul Fredericq (1850-1920) - Foto genomen tijdens zijn gevangenschap in Duitsland

Na alhier het Atheneum gedaan te hebben ging hij studeren aan de “Ecole Normale des Humanités” in Luik. Na les gegeven te hebben in het Gemeentelijk College van Mechelen en aan het Atheneum van Arlon werd hij in 1875 leraar benoemd aan zijn oude school, het Gents Atheneum. In hetzelfde jaar behaalt hij hier zijn diploma van Doctor in de Historische Wetenschappen.

In 1879 wordt hij Hoogleraar aan de Universiteit van Luik en in 1883 aan deze van Gent. Hij doctoreert er geschiedenis, alsmede Germaanse en in het bijzonder de Vlaamse Letterkunde.

Als overtuigde liberale flamingant was hij gedurende meer dan 30 jaar Voorzitter van de Gentse Afdeling van het Willemsfonds.

Hij was een van de bezielers van de Pacificatiefeesten van 1876 en was de opsteller van het album dat er aan gewijd was. Men beweert dat de studie die hij aan dit onderwerp wijdde er de oorzaak van was dat hij Protestant werd.

Toen hij in 1887 lid werd van de stedelijke “Commissie van Monumenten en Stadsgezichten” lanceerde hij er het idee ook de gevels van privéwoningen te beschermen en te restaureren.

Hij was mede-oprichter en werkpaard van “Hooger Onderwijs voor het Volk” dat in 1892 gesticht werd. Het Comité vergaderde steeds in zijn huis in de Winkelstraat en de eerste les “Inleiding tot de Studie van de Nederlandse Letterkunde” werd door hem gegeven.

In 1916 werd hij, samen met Henri Pirenne als gijzelaar naar Duitsland weggevoerd.

Hij kwam pas in 1918 terug en werd de eerste na-oorlogse Rector van de Universiteit.

Maar hij was uit gevangenschap teruggekomen als een geknakt man en reeds in April 1919 moest Pirenne het rectoraat overnemen.

Hij stierf in 1920 in zijn huis in de Winkelstraat waar hij als vrijgezel woonde.

Paul Fredericq die lid was van de Vrijmetselaarsloge “Le Septentrion” werd begraven op het kerkhof van Mariakerke in de grafkelder van zijn vader Cesar. Zijn uiterst rijke bibliotheek had hij gelegeerd aan de Universiteit.

Op initiatief van het Willemsfonds werd in 1926 aan zijn huis in de Winkelstraat een gedenkplaat aangebracht.

12 Augustus 1860

Geboorte van Alfons Van Werveke in een nu verdwenen klein huisje in de schaduw van het Gravensteen.

Na studies aan de Normaalschool begint hij zijn carrière als onderwijzer in de

Stadsschool van de Onderstraat, maar gaat vrij vlug over naar de Rijksmiddelbare school op de Bisdomkaai waar hij eerst studiemeester is en daarna leraar wordt.

Van jongsaf betoont hij een sterke interesse voor al wat het Gents verleden betreft en op 21-jarige leeftijd is hij reeds medewerker van het blad “Het Volksbelang”.

Geërgerd door het feit dat men onze mooie gevels hoe langer hoe meer laat vervallen, erger nog, men ze ongestraft kan vernietigen, zet hij een campagne op touw om zo veel mogelijk van deze gevels te redden. Toch wel merkwaardig, dat is nu meer dan een eeuw geleden en wij zitten nog altijd met hetzelfde probleem.

Gedurende 27 jaar zou hij in “Het Volksbelang” het goede woord verkondigen, om nadien de strijd voor het behoud van ons cultuurhistorisch patrimonium verder te zetten in andere bladen. Er bestaat geen Gents onderwerp, of het kende de gepassioneerde interesse van Alfons Van Werveke, zo de paleografie, anders gezegd de wetenschap der oude geschriften. Zijn belangstelling daarvoor is uitermate groot, maar vele van die geschriften zijn opgesteld in het Latijn. Geen bezwaar, Van Werveke maakt zich vlug het Latijn meester.

Gedurende meer dan 10 jaar zou hij volledig belangloos en zonder de minste vergoeding 4 kranten: de Gazette van Gend, Het Laatste Nieuws, de Vooruit en La Flandre Libérale, wekelijks een Oudheidkundige kroniek bezorgen.

Wanneer in 1893 de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent opgericht wordt, is hij natuurlijk een der medestichters.

In 1899 wordt hij benoemd tot Conservator van het Oudheidkundig Museum en zou dit gedurende 30 jaar blijven.

Hij is vanzelfsprekend lid van de stedelijke “Commissie van Monumenten en Stadsgezichten” en in 1923 is hij medestichter van de Oostvlaamse Afdeling van de Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedschoon”.

Het is totaal onbegonnen werk hier ook maar een bondig overzicht te geven van al wat hij gepubliceerd heeft en nog steeds graag geraadpleegd wordt. Hij stierf op 21 Oktober 1932 te St-Denijs-Westrem, in het huis van zijn zoon Hans waar hij inwoonde.

Zijn graf op het kerkhof van St-Denijs-Westrem bestaat niet meer.

12 Augustus 1896

Geboorte in een cité'tje in de Karperstraat van Achilles Mussche, als zoon van een huisschilder en een vlasspinster.

Activist in de Eerste Wereldoorlog, verzetsman in de tweede.

Van 1928 tot 1948 was hij leraar Nederlands aan de Normaalschool. Werd

daarna Inspecteur van Germaanse talen aan de Normaalscholen.
Deze socialist was verschillende jaren voorzitter van het “Vermeylenfonds”.
In 1966 werd hij lid van de “Vlaamse Academie voor Taal en Letterkunde”.
Schreef o.m. “Aan de voet van het Belfort”, een verzenbundel en “De Twee
Vaderlanden”, een biografie van Rosa Luxemburg.
Hij stierf op 30 Augustus 1974.

13 Augustus 1475

Dood van Philippe Courault I.

Deze 57e Abt van de St-Pietersabdij (1444-1471) was van Franse origine. Zijn naam op een correcte manier schrijven moet destijds een hele opgave geweest zijn, want wij komen hem ook tegen als Conrault, Conrould, Van Courould, Conrould de Polignac.

Op 3 November 1448 was hij aanwezig bij de inwijding van de muurschildering van Nabor Martin in de kapel van het Groot Vleeshuis en op 25 Mei 1462 legde hij de eerste steen van de nieuwe toren van St-Baafs.

13 Augustus 1699

Dood te Wenen van Pater Marcus ab Aviano.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2003 - N° 6 - pp. 400-401.

13 Augustus 1793

“Tot Loven is ‘s morgens om acht uren, uytgeroepen tot Primus der Universiteyt van Loven, den seer geleerden Heer Joannes Baptiste Hellebaut, geboortig der stad Gend. Den gemelden Heer heeft syne eerste schole gehoord by de Eerw. Paters Augustynen in Gend; de tweede, derde en vierde Scholen zyner studiën, en dry maenden der vyfde gehoord in het Koninglyk Collegie in Gend, tot den oogenblik dat het selve Collegie door tydsomstandigheden is gesuspendeerd geweest; voorders heeft hy syne sesde Schole gehoord in het Collegie der H. Dryvuldigheyd tot Loven; en syne Philosophie in de Paedagogie de Lelie”.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2006 - N° 3 - pp. 190-192.

13 Augustus 1812

Geboorte van Polydoor Vander Meersch.

Deze Staatsarchivaris in Gent werd rond de jaren 1850 door de “Maetschappij

der Vlaamsche Bibliophilen” gelast met het uitpluizen van de bestaande exemplaren van het Memorieboek der Stad Gent.

In 1852 verscheen het eerste deel handelend over de periode 1301-1500.

Het 2e deel verscheen in 1853, het 3e in 1854, het 4e en laatste deel in 1861.

Hij is ook de auteur van “La ville de Gand considérée comme place forte”.

Hij stierf te Gent op 29 April 1868.

13 Augustus 1832

Besluit van het Stedelijk Bestuur waarbij het Koninklijk College hervormd wordt tot het Atheneum.

Dit Koninklijk College werd gesticht bij een Besluit van de Municipale Raad op 9 September 1814 in de lokalen van het vroegere Lyceum. (Oude Baudeloo-abdij).

Bij het losmaken van Holland werd de naam veranderd in “Municipaal College”.

Het werd bestuurd door de Burgemeester, bijgestaan door een Commissie van 6 leden.

Het programma voorzag 6 klassen voor het onderwijs in Latijn, Grieks, Mythologie, Geschiedenis van de Oudheid en deze van de 17 Provinciën, Aardrijkskunde en Wiskunde.

In 1816 werd er het taalonderricht in het Nederlands aan toegevoegd.

13 Augustus 1844

Dood van de kunstschilder Pierre Van Huffel.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 1999 - N° 2 - p. 107.

13 Augustus 1855

Plechtige inhuldiging van de Nieuwbrug.

Zij werd afgebroken bij het dempen van de Reep in 1960.

14 Augustus 1478

Erkenning van de Rederijkerskamer “Mariën Theeren”.

Zij was een van de 5 Gentse Rederijkerskamers en bestond reeds vóór haar erkenning.

Een van haar bekendste leden was Marcus Van Vaernewtck.

14 Augustus 1568

Men plaatst nieuwe O.L.V. beelden als vervanging van de oude die vernietigd werden door de Beeldenstormers.

“Ten zelve daghe heeft men voor tvleeschuus upgherecht een nieuwe Onse Vrouwe beelde, want de oude was over twee jaren bijde beeldebreekers afgeheworpen; also ooc up andere plaatsen voor de huusen zyn de afgeheworpene beelden van nieuws opghesteld.”

14 Augustus 1578

“Den 14 augusty wierdt voor het stadhuis gebracht eene groote muete, om die zig zouden droncke drincken op te wachten, daerinne te stellene ter correctie.”

14 Augustus 1581

De zieke bisschopen van Brugge en Ieper, nog steeds opgesloten in het Sausselet, worden vrijgelaten in ruil voor gevangenen van de Malcontenten.

14 Augustus 1823

Geboorte van Karel Miry.

Deze populaire Gentse toondichter stamde uit een arbeidersgezin uit het Brandstraatje en uit een zeer muzikale familie; zijn oom Pieter was violist in de Gentse opera en 3 van zijn tantes, Sophie, Pauline en Virginie waren de belangrijkste zangeressen van “Broedermin en Taelijver”.

Zijn muzikale aanleg bleek al vlug toen hij regelmatig een van zijn ooms vergezelde die een “speleman” was en als dusdanig feesten en bruiloften ging opfleuren met opwekkende dansdeuntjes. Het duurde niet lang of de jonge Karel was hem daarbij behulpzaam. Het was dus logisch dat hij terecht kwam in het Conservatorium waar hij een degelijke opleiding genoot onder Mengal. Na zijn studies debuteerde hij in het orkest van “den Franschen Theater” waar hij de grote trom en de triangel hanteerde.

Maar Miry was meer waard dan dat en het duurde niet lang of hij werd dirigent van de Waux-Hall-concerten in Brussel.

Van 1850 tot 1858 leidde hij het befaamd zangkoor van de “Melomanen”. Van 1849 tot 1870 dirigeerde hij het orkest van de Opera. Hij was Professor van Harmonie aan ons Conservatorium en werd er tenslotte de Onderdirecteur van.

In 1875 werd hij Inspecteur van het muziekonderwijs in de Gentse stadsscho-

len en in 1881 Inspecteur van de muziekscholen in ons land.

Karel was een zeer productieve componist, gedurende lange tijd werkte hij samen met Hippoliet Van Peene die zijn nonkel werd toen hij trouwde met Karel's tante Virginie Miry. Van Peene schudde de toneelstukken uit zijn mouw en Miry zette er prompt de muziek op.

De joviale Miry was het prototype van de geestdriftige romanticus, hij was enorm populair in Gent en als de Gentenaers het over hem hadden spraken zij gewoonlijk van "Onze Kaarel".

Moeten wij er aan herinneren dat zijn populairste stuk nog dagelijks gezongen wordt?

Hij zal het wel nooit gedacht hebben, toen hij in 1847 in zijn huis in de Twaalfkamerenstraat zijn "Vlaamsche Leeuw" componeerde, dat dit lied onsterfelijk zou worden. Dat hij een belangrijk deel van de melodie gaan ontlenen was bij Robert Schumann gaf hij zelf graag toe, maar zei hij; Ik vond het zo mooi, dat ik mij niet heb kunnen weerhouden het er tussen te schuiven." Karel Miry stierf op 3 Oktober 1889.

14 Augustus 1854

Na 15 jaar beneden te zijn geweest, wordt de Draak op de nieuwe gietijzeren toren van het Belfort gehesen.

14 Augustus 1871

Dood van Philip Blommaert.

Hij werd hier geboren op 27 Augustus 1809.

Hij studeerde Rechten aan onze Universiteit, maar liep terzelfdertijd ook college bij Professor Schrant die de Nederlandse Letteren doceerde.

In 1832 publiceerde hij een manifest "Aenmerkingen over de verwaerloozing der Nederduytsche Tael." In Gent kon er niets gebeuren op het gebied van de Vlaamse Taal- of Letterkunde of Blommaert was er bij. Samen met Constant-Philippe Serrure, die de eerste Vlaamse cursus gaf aan de Universiteit, stichtte hij de "Maetschappij der Vlaamsche Bibliophilen" die tal van oude Vlaamse geschriften heruitgaf, o.m. "Van die Beroerlicke tyden in die Nederlanden, voornamelijk in Ghent, 1566-1568" van Marcus Van Vaernewyck.

Al deze heruitgaven zijn nu zeer zeldzaam geworden en als men ze ooit nog tegenkomt in het antiquariaat mag men er een klein fortuin voor neertellen.

Wanneer in 1834 het tijdschrift "Nederduytsche Letteroefeningen" gesticht wordt, zijn Blommaert en Serrure erbij. Hij was een trouwe medewerker van

tal van publicaties, o.m. van “De Gazette van Gend”, het “Belgisch Museum”, het “Nederduytsch Letterkundig Jaarboekje” het “Kunst- en Letterblad”, enz. Hij schreef talrijke essays, o.m. over de Kamers van Rhetorica te Gent, de “Geschiedenis van de Gentse Toneelgenootschappen”, de “Nederduytsche schrijvers van Gent”, een chronologische handleiding van de Nederduytsche Letterkundige, enz. Ook nog een “Aloude Geschiedenis van Vlaenderen” en, benevens “Oudvlaemsche Gedichten”, gaf hij ook nog het “Dagboek van De Kempenaere” uit dat de toestand in Gent behandelt gedurende de godsdienst-troebelen.

Wanneer hier in 1846 een “Vlaemsch Gezelschap” gesticht wordt is Blommaert er natuurlijk bij. Dit gezelschap had na de opstand in Frankrijk in 1848 een gewapend vrijkorps opgericht dat oefende met (oude) geweren omdat het bevreesd was voor de inpalming door Frankrijk. Zij durfden dan ook wel eens de ruiten gaan inslaan bij personaliteiten die ze verdacht vonden, iets wat tot het ontslag leidde van tal van leden.

Moeten wij er aan toevoegen dat toen het Willemsfonds gesticht werd hij een der medestichters was?

Hij werd begraven op het nu verdwenen kerkhof van De Smetstraat.

14 Augustus 1965

Dood van Georges Nachez.

Deze licentiaat in de Handels- en Consulaire Wetenschappen werd geboren op 1 Februari 1899. Directeur van “Vooruit” en socialistische Schepen van Onderwijs van 1944 tot 1946 en van Openbare Werken van 1952 tot 1958.

Op zijn voorstel werd in 1946 het “Museum voor de Geschiedenis der Wetenschappen” gesticht en het is aan hem dat wij de Watersportbaan (1955) te danken hebben. Zijn belangstelling daarvoor was te verklaren door het feit dat hij van 1961 tot 1965 Voorzitter was van de “Sport Nautique” waarvan hij vroeger reeds trainer geweest was.

Georges Nachez (1899-1965)

14 Augustus 1976

Dood van Georges Rieder. Hij werd geboren op 29 Juni 1887.

Deze zoon van een schoenmaker behaalde zijn onderwijsdiploma in 1906.

Hij werd benoemd aan de stadsscholen in 1908. Van 1927 tot 1930 was hij

Directeur van de school in de Van Monckhovenstraat en van 1930 tot 1939

Directeur van het Laurent-instituut.

Hugo Collumbien
